

САДРЖАЈ

УВОДНЕ НАПОМЕНЕ 7

Др Слободан Мишовић, редовни професор

ПОСЛЕДИЦЕ ПРИРОДНОГ КРЕТАЊА СТАНОВНИШТВА СРЈ У ПЕРИОДУ ПОСЛЕ ДРУГОГ СВЕТСКОГ РАТА	9
УВОДНА РАЗМАТРАЊА	9
1. ПРИРОДНО КРЕТАЊЕ СТАНОВНИШТВА СРЈ ПОСЛЕ ДРУГОГ СВЕТСКОГ РАТА	11
1.1. Кретање природног прираштаја становништва по окрузима у централном делу Србије	15
1.2. Кретање природног прираштаја становништва по окрузима у Војводини	17
1.3. Кретање природног прираштаја становништва по окрузима на Косову и Метохији	19
1.4. Кретање природног прираштаја становништва у Црној Гори	20
2. УЗРОЦИ ОПАДАЊА ПРИРОДНОГ ПРИРАШТАЈА СТАНОВНИШТВА СРЈ	20
3. ПОСЛЕДИЦЕ ОПАДАЊА ПРИРОДНОГ ПРИРАШТАЈА СТАНОВНИШТВА СРЈ	24
Л И Т Е Р А Т У РА	27

Др Милан Ђ. Плавшић, редовни професор

УПОРЕЂЕЊЕ ДРУШТВЕНОГ ПРОИЗВОДА СР ЈУГОСЛАВИЈЕ СА ИСТИМ ПОКАЗАТЕЉЕМ НЕКИХ ЗЕМАЉА СВЕТА	29
1. УВОДНЕ НАПОМЕНЕ	29
2. ДРУШТВЕНИ ПРОИЗВОД СФРЈ УПОРЕЂЕН СА ИСТИМ ПОКАЗАТЕЉЕМ НЕКИХ ЕВРОПСКИХ ЗЕМАЉА	30
3. ДРУШТВЕНИ ПРОИЗВОД САВЕЗНЕ РЕПУБЛИКЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ УПОРЕЂЕН СА ИСТИМ ПОКАЗАТЕЉЕМ НЕКИХ ЗЕМАЉА СВЕТА	33
ЗАКЉУЧАК	36
Л И Т Е Р А Т У РА	37

Др Озрен Џигурски, ванредни професор

ИНФОРМАТИЧКО РАТОВАЊЕ	39
1. УВОД	39
2. АСПЕКТИ ИНФОРМАТИЧКОГ РАТОВАЊА	40
3. КАТЕГОРИЈЕ ИНФОРМАТИЧКОГ РАТОВАЊА	41
4. СТРАТЕГИЈЕ ИНФОРМАТИЧКОГ РАТОВАЊА	43
5. ЗАКЉУЧАК	45
Л И Т Е Р А Т У РА	45

**Др Десимир Пајевић, редовни професор
Др Јан Марчек, ванредни професор 41**

ИЗВОРИ И СИМПТОМИ СТРАХА КОД СТАНОВНИШТВА	
У ТОКУ АГРЕСИЈЕ НАТО НА ЈУГОСЛАВИЈУ	47
1. ПРИСТУП ПРОБЛЕМУ ИСТРАЖИВАЊА	47
2. МЕТОД ИСТРАЖИВАЊА	48
3. РЕЗУЛТАТИ ИСТРАЖИВАЊА	48
3.1. Извори страха током агресије	48
ЗАКЉУЧАК	54
ЛИТЕРАТУРА	54

Др Милоје Цветковић, редовни професор

РАЗВОЈ СТРЕЉАЧКОГ ОРУЖЈА	57
1. УВОД	57
2. ПРВОБИТНА РУЧНА ОРУЖЈА	58
3. ОРУЖЈА НА ФИТИЉ	60
4. ОРУЖЈА СА МЕХАНИЗМОМ НА КОЛО	62
5. КРЕМЕЊАЧЕ	64
6. КАПИСЛАРЕ	66
7. ОРУЖЈА СА УДАРНИМ МЕХАНИЗМОМ	68
8. ОРУЖЈЕ У СРБИЈИ ДА КРАЈА XIX ВЕКА	74
9. ЗАКЉУЧАК	75
ЛИТЕРАТУРА	76

Др Радомир Милашиновић, редовни професор

ОСНОВНА ОБЕЛЕЖЈА ДРУШТВЕНИХ КОНФЛИКТА	77
1. ФИЛОЗОФСКО АНТРОПОЛОШКЕ ОСНОВЕ КОНФЛИКТА	80
2. РАЗЛИЧИТА СХВАТАЊА УЗРОКА И СУШТИНЕ ДРУШТВЕНИХ СУКОБА	84
3. НАУЧНО ФУНДИРАНИ ПРИСТУПИ ИЗУЧАВАЊУ КОНФЛИКТА	87
ЛИТЕРАТУРА	90

Др Ристо Прентовић, ванредни професор

МУЛТИДИСЦИПЛИНАРНОСТ ДЕФЕНДОЛОШКЕ ЕДУКАЦИЈЕ	91
УВОД	91
1. ДЕФЕНДОЛОШКА ЗАСНОВАНОСТ	92
2. ЕРГОЛОШКЕ ОСНОВЕ	96
3. АКСИОЛОШКА И ЕТИЧКА ЗАСНОВАНОСТ	97
4. ПРАВНА ЗАСНОВАНОСТ ДЕФЕНДОЛОШКЕ ЕДУКАЦИЈЕ	99
5. СОЦИОЛОШКА ЗАСНОВАНОСТ ДЕФЕНДОЛОШКЕ ЕДУКАЦИЈЕ	101
6. ПСИХОЛОШКЕ ОСНОВЕ ДЕФЕНДОЛОШКЕ ЕДУКАЦИЈЕ	102
7. КИБЕРНЕТИЧКА И ИНФОРМАТИЧКА ЗАСНОВАНОСТ ДЕФЕНДОЛОШКЕ ЕДУКАЦИЈЕ	104
8. ПЕДАГОШКО-АНДРАГОШКИ АСПЕКТИ ДЕФЕНДОЛОШКЕ ЕДУКАЦИЈЕ	107
9. ТЕХНИЧКО-ТЕХНОЛОШКЕ ОСНОВЕ ДЕФЕНДОЛОШКЕ ЕДУКАЦИЈЕ	108

УМЕСТО ЗАКЉУЧКА	110
ЛИТЕРАТУРА	110
Др Владимир Јаковљевић, ванредни професор	
ПРАВЦИ РАЗВОЈА БЕЗБЕДНОСНЕ И ОДБРАМБЕНЕ ПОЛИТИКЕ СРЈ И ЦИВИЛНЕ ОДБРАНЕ	113
1. У В О Д	113
1. ОПРЕДЕЉУЈУЋЕ ОСНОВЕ ИЗГРАДЊЕ БЕЗБЕДНОСНЕ ПОЛИТИКЕ СРЈ	114
1.1. Безбедносни ризици и претње	114
1.2. Вредности и интереси	117
1.3. Принципи и циљеви	117
2. ЦИВИЛНА ОДБРАНА У СИСТЕМУ ОДБРАНЕ СРЈ	118
2.1. Правци развоја цивилне одбране	119
3. ЗАКЉУЧАК	123
ЛИТЕРАТУРА	124
Др Милан Милошевић, ванредни професор	
НЕКИ АСПЕКТИ РЕФОРМЕ ДРЖАВНЕ УПРАВЕ У ОБЛАСТИ БЕЗБЕДНОСТИ	125
У В О Д	125
1. МЕХАНИЗМИ КООРДИНАЦИЈЕ И КОНТРОЛЕ САВРЕМЕНИХ ОБАВЕШТАЈНИХ И БЕЗБЕДНОСНИХ СЛУЖБИ	126
2. МОДАЛИТЕТИ ОРГАНИЗОВАЊА САВРЕМЕНИХ БЕЗБЕДНОСНО-ОБАВЕШТАЈНИХ СЛУЖБИ И СИСТЕМА	130
ЗАКЉУЧАК	134
ЛИТЕРАТУРА	135
Др Драган Јовашевић, ванредни професор	
ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ У УПОРЕДНОМ КРИВИЧНОМ ЗАКОНОДАВСТВУ	139
1. УВОДНЕ НАПОМЕНЕ	139
2. КРИВИЧНО ПРАВНА ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ У ЈУГОСЛОВЕНСКОМ ПРАВУ	141
3. КРИВИЧНО ПРАВНА ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ У УПОРЕДНОМ ЗАКОНОДАВСТВУ	143
3.1. Хрватска	144
3.2. Македонија	146
3.3. Савезна Република Немачка	147
3.4. Република Српска	148
3.5. Руска Федерација	149
3.6. Република Словенија	151
4. ЗАВРШНА РАЗМАТРАЊА	151
Др Жељко Иваниш, доцент	
ПАРТНЕРСТВО ЗА МИР ЈУГОСЛАВИЈА ПРЕД ОДЛУКОМ ДА ЛИ ДА СЕ ПРИКЉУЧИ	153
1. ОД СУПАРНИШТВА КА ПАРТНЕРСТВУ	153
2. УСТАНОВЉАВАЊЕ «ПАРТНЕРСТВА ЗА МИР»	157

3. ЈУГОСЛАВИЈА И «ПАРТНЕРСТВО ЗА МИР»	162
4. ЗАКЉУЧАК	165
ЛИТЕРАТУРА	166

Др Томислав Смречник, доцент

Зоран Гавриловић, апсолвент социологије

Иван Смречник, социолог 165

УРБАНО-ЕКОЛОШКИ СТАВОВИ, СВЕСТ И КУЛТУРА СТАНОВНИКА БЕОГРАДСКОГ НАСЕЉА КРЊАЧА ПРИКАЗ И АНАЛИЗА ЕМПИРИЈСКОГ ИСТРАЖИВАЊА	167
1. УВОД	168
2. КАРАКТЕРИСТИКЕ ИСТРАЖИВАЊА	168
3. ПРИКАЗ И АНАЛИЗА РЕЗУЛТАТА	170
3.1. Основна социо-демографска обележја и услови становља испитаника	170
3.2. Општа урбano-еколошка свест и култура	171
3.3. Урбano-еколошки ставови у односу на Крњачу	172
3.4. Спремност на еколошке акције	179
4. ЗАКЉУЧАК	180
5. ПРЕДЛОГ МЕРА	181
ЛИТЕРАТУРА	185

Др Зоран Кековић, доцент

ЕКОЛОШКА БЕЗБЕДНОСТ У СИСТЕМУ БЕЗБЕДНОСТИ	189
1. ОД ЧЕГА СЕ ШТИТИМО И КАКО СЕ ШТИТИМО?	189
2. БЕЗБЕНОСНА ФУНКЦИЈА КАО ОДГОВОР НА УГРОЖАВАЊЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ	191
3. МОГУЋИ КОНЦЕПТУАЛНИ ОКВИР СИСТЕМСКИХ РЕШЕЊА	193
4. ОРГАНИ УНУТРАШЊИХ ПОСЛОВА У ЗАШТИТИ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ	196
5. ЗАКЉУЧАК	200
ЛИТЕРАТУРА	201

Мр Теодора М. Станковић, асистент

РАЗВОЈ АГРАРНЕ МИСЛИ И ЗАЧЕЦИ ПЛАНИРАЊА	203
УВОДНЕ НАПОМЕНЕ	203
1. РАЗВОЈ АГРАРНЕ МИСЛИ	203
1.1. Зачеци аграрне мисли	203
1.2. Физиократска аграрна мисао	204
1.3. Класична аграрна мисао	205
1.4. Марксистичка аграрна мисао	207
1.5. Маргиналистичка аграрна мисао	210
1.6. Савремена аграрна мисао	211
2. СПЕЦИФИЧНОСТИ ПОЉОПРИВРЕДЕ И ЗАЧЕЦИ ПЛАНИРАЊА	212
3. ЗАКЉУЧЦИ	214
ЛИТЕРАТУРА	215

Др Миле Ракић, доцент

КАУЗАЛНОСТ ЕВРОПСКЕ И НАЦИОНАЛНЕ БЕЗБЕДНОСТИ СА АСПЕКТА ЕКОЛОШКЕ БЕЗБЕДНОСТИ	217
УВОДНА РАЗМАТРАЊА	217

1. НЕКИ ОД НАЈЧЕШЋИХ ОБЛИКА УГРОЖАВАЊА ЕКОЛОШКЕ БЕЗБЕДНОСТИ	218
2. ПОЛИТИЧКА И ЕКОНОМСКА ЗАВИСНОСТ	219
3. ГЕОСТРАТЕГИЈСКИ И ГЕОГРАФСКИ ПОЛОЖАЈ	220
ЗАКЉУЧНА РАЗМАТРАЊА	220
Л И Т Е Р А Т У Р А	221

Мр Зоран Драгишић, асистент

ПРЕВЕНЦИЈЕ КОНФЛИКАТА И ОТКЛАЊАЊЕ ХУМАНИТАРНИХ ПОСЛЕДИЦА КРИZE КАО ИНСТРУМЕНТ ПОЛИТИКЕ ЕУ	223
Л И Т Е Р А Т У Р А	231

Мр Желько Бралић, асистент

ИСТОРИЈСКИ ПРЕГЛЕД ЦИЉЕВА ОБРАЗОВАЊА ОДРАСЛИХ - АНТИЧКА ГРЧКА -	233
У В О Д	233
АНТИЧКА ГРЧКА	235
Спарта	236
Атина	236
Софисти	238
Сократ	240
Платон	242
Аристотел	244
Хеленизам	247
Л И Т Е Р А Т У Р А	248

Мр Ивица Ђорђевић, асистент

ГЛОБАЛИЗАЦИЈА И/ИЛИ ГЛОБАЛИЗАМ	251
У В О Д	251
1. ИНСТИТУЦИОНАЛНИ ВАКУУМ	253
2. ПРЕВАЗИЋЕНОСТ КОНЦЕПТА LAISSEZ FAIRE	257
3. МОГУЋИ ИЗЛАЗ	265
ЗАКЉУЧАК	269
Л И Т Е Р А Т У Р А	270

Мр Борис Кордић, асистент

ТЕРОР И ТРАУМА	273
У В О Д	273
1. ШТА КАЖЕ ОКСФОРДСКИ РЕЧНИК	274
2. СЛИКЕ ИЗ ДЕТИЊСТВА	274
3. ОСНОВНА ДИНАМИКА НАЈРANIЈЕГ РАЗВОЈА ПСИХИЧКОГ ЖИВОТА	275
4. ХУМАНИ ТЕРОР	276
5. ИЗВОРИ ХУМАНОГ ТЕРОРА	277
6. МЕЂУЉУДСКИ ОДНОСИ И УНУТАРЊЕ ПСИХИЧКЕ СТРУКТУРЕ	278
7. ЕГО И ТРАУМА	279
8. ЕГО И ТЕРОР	280
Л И Т Е Р А Т У Р А	281

Мр Зоран Јефтић, проф.

ДЕМОКРАТСКА КОНТРОЛА ВОЈСКЕ	283
У В О Д	283
1. ИСТОРИЈСКИ ОСВРТ НА ЦИВИЛНО-ВОЈНЕ ОДНОСЕ	284
2. САВРЕМЕНО ПОИМАЊЕ ЦИВИЛНО - ВОЈНИХ ОДНОСА И ДЕМОКРАТСКЕ КОНТРОЛЕ ВОЈСКЕ	285
3. ОСНОВНА НАЧЕЛА ДЕМОКРАТСКЕ КОНТРОЛЕ ВОЈСКЕ	287
4. НАША СТВАРНОСТ	289
ЗАКЉУЧАК	290
ЛИТЕРАТУРА	291

Миленко Бодин, асистент-приправник

УПРАВЉАЊЕ ХУМАНИТАРНИМ КРИЗАМА	293
- ТЕХНИЧКИ И НЕ-ТЕХНИЧКИ АСПЕКТ -	293
1. МОГУЋНОСТ УТВРЂИВАЊА ХУМАНИТАРНЕ КРИЗЕ	294
2. ЛЕГИТИМАЦИОНИ МЕХАНИЗМИ УПРАВЉАЊА	296
3. ПОЛИТИЧКИ СМИСАО УПРАВЉАЊА ХУМАНИТАРНИМ КРИЗАМА	298
ЛИТЕРАТУРА	299

Јасмина Гачић, асистент-приправник

ЗАГАЂЕЊЕ ВОДЕ У МИРУ И РАТУ И МЕРЕ ЗАШТИТЕ	301
У В О Д	301
1. МОГУЋИ ИЗВОРИ КОНТАМИНАЦИЈЕ ВОДЕ У МИРУ И РАТУ	302
2. МЕРЕ ЗАШТИТЕ ВОДА ОД ЗАГАЂЕЊА И КОНТАМИНАЦИЈЕ У УСЛОВИМА МИРА И РАТА	306
2.1. Организационе мере заштите вода у ванредним ситуацијама у миру и рату	308
ЗАКЉУЧАК	309
ЛИТЕРАТУРА	310

Горан Самојловски, асистент-приправник

АНТРОПОГЕНИ ФАКТОР И ЊЕГОВ УТИЦАЈ НА ЕКОСИСТЕМЕ	311
У В О Д	311
1. ЉУДСКА ПОПУЛАЦИЈА	312
2. ПРОМЕНЕ У ЕКОСИСТЕМИМА ПОД УТИЦАЈЕМ АНТРОПОГЕНОГ ФАКТОРА	313
ЗАКЉУЧАК	319
ЛИТЕРАТУРА	319
ДОСИЈЕА	321
I ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ	323
II МАГИСТАРСКЕ ТЕЗЕ	328
III ИЗДАВАЧКА ДЕЛАТНОСТ	330
ИЗДАЊА ФАКУЛТЕТА	330
ИЗДАЊА ДРУГИХ ИЗДАВАЧА	333